

2. Шаблистий В. В. Погроза як оцінне поняття Кримінального Закону / В. В. Шаблистий // Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні : III Всеукраїнська науково-практична конференція, 23 квітня 2010 року, Запоріжжя : матеріали у 2ч. – Запоріжжя : Юридичний ін-т ДДУВС, 2010. – Ч. II. – 242с.
3. Самощенко І. В. Поняття и признаки угрозы в уголовном праве : монографія / І.В. Самощенко. – Х. : Издатель СПД ФЛ Вапнярчук Н.М., 2005 р. – 120 с.
4. Лень В. В., Шаблистий В.В. Психічна травма як обставина, що свідчить про реальність погрози вбивством // Центральноукраїнський правничий часопис Кіровоградського юридичного ін-т ХНУВС : збірник наукових праць. – Кіровоград : КірюОІ ХНУВС, 2011. – №1. – 244 с.

Очеретько Марія Віталіївна
курсант III курсу факультету з підготовки слідчих
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ
м.Дніпропетровськ
Науковий керівник: Шаблистий В.В.
кандидат юридичних наук, доцент

СИСТЕМАТИЧНІСТЬ ДІЯННЯ У СКЛАДІ ЗЛОЧИНУ «НЕВИКОНАННЯ СЛІДЧИМ ВКАЗІВОК ПРОКУРОРА»

Відповідно до пункту 1 розділу «Прикінцеві положення» Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК), який оприлюднено 19 травня 2012 року, Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України», що одночасно з новою редакцією КПК 19 листопада 2012 року набрав чинності. Згідно з цим законом Кримінальний кодекс України (далі – ККУ) доповнено ст. 381-1, в якій передбачено відповідальність за невиконання слідчим органу досудового розслідування законних вказівок прокурора, наданих ним письмово в установленому Кримінальним процесуальним кодексом України порядку, при здійсненні кримінального провадження [3].

Склад цього злочину простий, тобто не має пом'якшуючих чи обтяжуючих обставин, вчиняється шляхом бездіяльності з прямим умислом. Але в ньому міститься така ознака злочину як систематичність його вчинення.

У кримінальному праві систематичність традиційно розглядалася як різновид повторності, але щодо її ознак були різні думки.

Так, В. П. Малков і М. І. Бажанов вважали, що систематичність означає вчинення діяння більше двох разів. Більш конкретизованим було визначення, запропоноване І. Б. Агаєвим. Він наголошував, що систематичність складається з трьох і більше діянь. Така думка підтримувалася і у радянські часи, зокрема у постановках Пленуму Верховного Суду СРСР, в яких роз'яснювалось, що систематичним є вчинення трьох і більше порушень [1, с. 130].

Але все ж таки, систематичність не є різновидом повторності. Адже, згідно з ч. 1 ст. 32 ККУ, повторністю визначається вчинення двох і більше злочинів, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини Кримінального кодексу. Отже, ознакою повторності є вчинення виключно злочинів, а не будь-яких дій, які притаманні систематичності. Також суспільна небезпечність систематичних дій зростає поступово, що не притаманне повторності.

Більш того головною ознакою злочину є суспільна небезпечність вчиненого діяння, а систематичність не містить необхідної небезпеки.

Враховуючи все вищевикладене, на нашу думку, ознаки систематичності у складі злочину за ст. 381-1 ККУ є не доцільними. Адже, на невиконання вказівок прокурора бувають як об'єктивні, так і суб'єктивні обставини. По-перше, не встановлено строки, протягом яких повинно бути вчинено діяння; по-друге, вказівки прокурора можуть містити необґрунтовану настанову; по-третє, вказівки прокурора мають бути по одній кримінальній справі чи декільком.

Отже, наведене дає можливість стверджувати, що систематичність у діях слідчого за ст. 381-1 ККУ, що є підставою для кримінальної відповідальності, фактично є необґрунтованою ознакою. Адже, це не є злочин, а лише проступок, за який накладається дисциплінарне стягнення. Як, бачимо доповнення цієї статті до ККУ є некоректним, а сама стаття підлягає декриміналізації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Основні напрями розвитку кримінального права та шляхи вдосконалення законодавства України про кримінальну відповідальність : матеріали між нар. наук.-практ. Конфю., 11-12 жовт. 2012 р. / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. ред.) та ін. – Х.: Право, 2012.-632 с.
2. Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики: Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю з дня народження професора М. В. Салтевського (м.Одеса, 2 листопада 2012 року). - Одеса: Фенікс 2012.- 525 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України; Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям кримінального процесуального кодексу України" // Голос України.- 19 травня 2012 року.

Скрипник Антон Леонідович
курсант 3 курсу факультету міліції громадської безпеки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ
м.Дніпропетровськ
Науковий керівник: Шаблистий В.В.
кандидат юридичних наук, доцент

ДО ПИТАННЯ ПРО СПІВУЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Умисна спільна участь у виконанні злочину кількох осіб, як правило становить більшу суспільну небезпеку, ніж вчинення злочину однією людиною. В Особливій частині Кримінального кодексу України (далі КК) конкретні склади злочинів описані, виходячи, як правило, з припущення їх вчинення однією особою – виконавцем злочину. Про те умисні злочини можуть бути вчинені не лише однією, але і в співучасті кількома особами. Умови кримінальної відповідальності за навмисне вчинення одного і того самого спільними зусиллями кількох осіб при розподілі між ними ролей (виконавець, організатор, підбурювач, пособник) описані в Розділі 6 Загальної частини КК, який набув чинності з 1 вересня 2001 року [1].

Об'єднання зусиль злочину дає можливість з більшим успіхом нейтралізувати опір жертви, втекти з місця події, приховати майно, здобути злочинним шляхом. Тому у деяких випадках умисна спільна кримінальна протиправна діяльність розглядається як кваліфікуюча обставина, що тягне за собою більш тяжку кваліфікацію злочину, або вважається обтяжуючою обставиною при призначенні покарання [2].

На думку В. І. Борисова, головними принципами кримінального права встановлено відповідальність лише за наявності декількох осіб при вчиненні злочину підвищує небезпечність самого злочину, полегшує його вчинення і приховування. Коли діють дві або більше особи, то вони підтримують один одного, що, природно, полегшує їм вчинення вини та особистий характер відповідальності.